

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001392

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каща Марія Олексіївна

2. Maria O. Kashcha

Кваліфікація: д.філософ

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 21-04-2023

Спеціальність за освітою: 051 Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 1096

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 04.71.31, 06.61.33

Тема дисертації:

1. Економіко-математичне моделювання впливу COVID-19 на соціально-економічний розвиток країн світу та системи медикосоціального забезпечення населення
2. Economic and mathematical modeling of the impact of COVID-19 on the countries' socio-economic development and on systems of medical and social protection of population

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню наукової проблеми трансформації соціально-економічного розвитку, теоретичних і методичних засад стану медико-соціального стану забезпечення населення під впливом пандемії Covid-19. У дисертаційній роботі узагальнено існуючий науковий доробок щодо визначення впливу Covid-19 на соціально-економічний розвиток та медикосоціального забезпечення населення, досліджено зміну вектору наукових інтересів дослідників усього світу з появою Covid-19, виділено найбільші світові наукові школи, проаналізовано актуальні напрями досліджень, що пов'язані з питаннями пандемії. У результаті ґрунтовного науко метричного аналізу було визначено більше десяти актуальних серед науковців світу напрямів немедичних досліджень, що пов'язані з пандемією та вакцинацією: причини диференціації бажань населення добровільно вакцинуватися; ставлення до щеплень залежно від статі, віку та соціального статусу; прогнозування різних сценаріїв відновлення економіки;

наслідки світової інфомедії та боротьба з дезінформацією; доцільність інформаційного та адміністративного тиску на населення; зростання ролі соціальних мереж для вакцинаційної кампанії; достатні та необхідні умови подолання пандемії; роль самовідповідальності за своє здоров'я та здоров'я людей, що оточують; необхідність донесення правдивої інформації щодо наслідків щеплень від медичного персоналу; необхідність більш тривалих строків тестування вакцини тощо. Результати проведеного наукометричного аналізу можуть бути корисними для подальших емпіричних досліджень, а саме математичного моделювання причин відмови від щеплень та прогнозування наслідків пандемії в залежності від інтенсивності проведення вакцинаційної кампанії. У вигляді структурно-логічної схеми зображено концептуальну модель, яка узанальнює детермінанти та фактори, які необхідно дослідити з метою аналізу розвитку країн допандемічного періоду. Аналіз країн дозволить виявити релевантні та такі, що вплинули на диференційований перебіг пандемії, з метою подальшої оцінки трансформації розвитку країн під впливом пандемії Covid-19. Також побудова прогнозу вразливості населення до COVID-19 та впливу вакцинаційної кампанії допоможе виявити інструменти впливу на пандемію з метою мінімізації втрат. Зокрема, до таких інструментів може належати якісна вакцинаційна компанія, ефективна модель організації системи охорони здоров'я тощо. У роботі визначено індикатори прояву наслідків COVID-19 та вимірювання трансформації розвитку країн світу внаслідок пандемії. З більш ніж 20 індикаторів, які характеризують різні сторони розвитку суспільства було відібрано найбільш релевантні, на основі яких побудовані інтегральні індекси по різних сферах до пандемії, та після. Проаналізовано флуктації по кожній з досліджуваних сфер різних країн світу. Це дозволило виявити, що така трансформація дійсно відбулась у економічній, політико-інституційній та фінансово-бюджетній сферах, та позначилось на загальному стані «відчуття щастя» серед населення країн світу. Запропоновано методику визначення причин диференціації вразливості регіонів України від Covid-19 на основі регресійно-кореляційного аналізу набору з 23 детермінант на захворюваність та смертність населення. На основі побудови вхідно-орієнтованої BCC-моделі та вихідно-орієнтованої CCR-моделі із використанням середовища Frontier Analyst було розраховано рівень ефективності кожної моделі організації системи охорони здоров'я та виявлено у розрізі кожної країни наявності резерву чи недостачі відповідного показника для досягнення «ідеального стану» системи охорони здоров'я. Поєднання трьох різних підходів для оцінки якості моделі організації системи охорони здоров'я дозволили визначити найкращий тип, а нездатність системи медико-соціального забезпечення швидко реагувати на епідеміологічні виклики суттєво зменшують ефективність медичної системи та підтверджують необхідність проведення реформ. Основні положення дисертації приведено до рівня методичних розробок і практичних рекомендацій, що можна застосовувати в діяльності державних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, професійними спілками та галузевими асоціаціями.

2. The dissertation work is devoted to solving the scientific problem of the transformation of socio-economic development and theoretical and methodological foundations of population support's medical and social state under the influence of the Covid-19 pandemic. The dissertation summarizes the current scientific work on determining the impact of Covid-19 on socio-economic development and medical and social support of the population, examines the change in the vector of scientific interests of researchers around the world with the emergence of Covid-19, highlights the world's largest scientific schools, analyzes current research directions, related to pandemic issues. As a result of a thorough scientific metric analysis, more than ten areas of non-medical research related to the pandemic and vaccination that are relevant among the world's scientists were identified: the reasons for the differentiation of the population's desire to be vaccinated voluntarily; attitude to vaccinations depending on gender, age and social status; forecasting various scenarios of economic recovery; consequences of global information media and the fight against disinformation; the expediency of informational and administrative pressure on the population; growing role of social networks for the vaccination campaign; sufficient and necessary conditions for overcoming the pandemic; the part of selfresponsibility for one's health and the health of the people around; the need to convey truthful information about the consequences of vaccinations from medical personnel; the need for more extended vaccine testing periods, etc. The results of the conducted scientometric analysis can be helpful for further empirical research, namely, mathematical modeling of the reasons for refusing vaccinations

and forecasting the consequences of the pandemic depending on the intensity of the vaccination campaign. In the form of a structural and logical scheme, a conceptual model is depicted that analyzes the determinants and factors that must be investigated to study the development of countries in the pre-pandemic period. The work identifies indicators of the consequences of COVID-19 and measures the transformation of the development of the world's countries as a result of the pandemic. From more than 20 indicators that characterize different aspects of the development of society, the most relevant ones were selected, based on which integral indexes were built in various areas before and after the pandemic. Fluctuations in each of the researched spheres of different countries of the world were analyzed. This made it possible to reveal that such a transformation took place in the economic, political-institutional, and financial-budgetary spheres, and it affected the general state of the "feeling of happiness" among the world's population. The methodology of frontier analysis of models of the organization of the world's healthcare systems, in terms of their effectiveness and resilience to the impact of COVID-19, has been improved and proposed for practical use. For the study, four groups of countries of the world were formed according to the fundamental principles of the formation of the health care system and a statistical base of 45 indicators that characterize the effectiveness of the health care system. Using the method of principal components, a set of relevant indicators was selected for each model of the organization of the health care system, which best characterizes it. Also, with the help of the normalization of hands using the Harrington method and multiplicative convolution of normalized relevant indicators, integral indices were calculated, indicating the economic efficiency of various models of the health care system organization. Also, a study of resilience to Covid-19 was conducted to compare models of the healthcare system organization comprehensively. Based on the construction of the input-oriented BCC model and the output-oriented CCR model using the Frontier Analyst environment, the effectiveness of each model of the organization of the health care system was calculated. The presence of a reserve or a lack of a corresponding indicator for achieving the "ideal state" was identified in each country » healthcare systems. The combination of three different approaches to assessing the quality of the health care system organization model made it possible to determine the best type, and the inability of the medical and social security system to quickly respond to epidemiological challenges significantly reduces the effectiveness of the medical system and confirms the need for reforms. The main provisions of the thesis are brought to the level of methodological developments and practical recommendations that can be applied in the activities of state executive bodies, local self-government bodies, trade unions, and industry associations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Миненко С.В., Каша М.О. Ретроспективний портрет вразливості населення Харківської області до COVID-19. Ретроспективні портрети вразливості населення регіонів України до COVID-19: / за ред. Т. А. Васильєвої і С. В. Леонова. Суми: Сумський державний університет, 2020. С. 308-324.
- Миненко С.В., Каша М.О., Сміянов В.А. Ретроспективний портрет вразливості населення Тернопільської області до COVID-19. Ретроспективні портрети вразливості населення регіонів України до COVID-19: / за ред. Т. А. Васильєвої і С. В. Леонова. Суми: Сумський державний університет, 2020. С. 291-307.
- Миненко С.В., Каша М.О. Ретроспективний портрет вразливості населення Рівненської області до COVID-19. Ретроспективні портрети вразливості населення регіонів України до COVID-19: / за ред. Т. А. Васильєвої і С. В. Леонова. Суми: Сумський державний університет, 2020. С. 259-275.

- Каша М.О., Росохата А.С. Вплив регіонального розвитку на перебіг пандемії в Україні. Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни та здоров'я населення / за ред А.В. Височиної та Н.Є. Летуновської. Суми: Сумський державний університет, 2022. С.63-78
- Летуновська Н.Є., Каша М.О. Торгівля фармацевтичною продукцією в європейському регіоні: зміни тенденцій під впливом пандемії COVID-19. Ефективна економіка. 2022. 11.
- Кузьменко О., Каша М., Марченко Р. Структурне моделювання взаємозв'язку між вразливістю регіонів України від COVID-19, екологічним станом і чинниками готовності медичної системи. Науковий Вісник МДУ. Серія "Економіка. 2021. Том 8, №2. С. 123-130
- Каша М., Чугаєва О., Грек К., Реакція населення Європи на процес вакцинації проти COVID-19 з використанням кластерного аналізу. Вісник СумДУ. Серія Економіка. 2021. Том. 1. С. 312-317.
- Kashcha, M., Dun, V. The impact of indicators of macroeconomic stability on the destructive manifestation of Covid-19 in Ukraine. SocioEconomic Challenges. 2022. 6(3). С.107-113.
- Kascha, M., Palienko, M., Marchenko, R. Forecast of COVID-19 progress considering the seasonal fluctuations. Health Economics and Management Review. 2021. Vol. 2(2). P 71-82
- Kashcha, M., Kwillinski, A., Petrenko, K. Vaccination Campaign: A Bibliometric Analysis. Health Economics and Management Review. 2022. Vol 3(2). P. 8-16.
- Letunovska N., Kashcha M., Dluhopolskyi O., Lyeonov S., Artyukhova N., Gąsior M., Sak-Skowron M. Health Risks and Country Sustainability: The Impact of the COVID-19 Pandemic with Determining Cause-and-Effect Relationships and Their Transformations. Sustainability. 2023. Vol. 15. P. 222.
- Kuzmenko O., Lyeonov S., Letunovska N., Kashcha M., Strielkowski W. Impact of COVID-19 on the national development of countries: Implications for the public health. MedRxiv
- Kuzior, A.; Kashcha, M.; Kuzmenko, O.; Lyeonov, S.; Brozek, P. Public Health System Economic Efficiency and COVID-19 Resilience: Frontier DEA Analysis. Int. J. Environ. Res. Public Health. 2022. 19, 14727.
- Kuzmenko O., Smilianov V., Rudenko L., Kashcha M., Vasilyeva T., Kolomiiets S., Antoniuk N. Impact of vaccination on the COVID-19 pandemic: bibliometric analysis and cross country forecasting by fourier series. Wiadomości Lekarskie. 2021. Vol. 74 (10). P. 2359-2367.
- Kuzmenko, O.; Lyeonov, S.; Kashcha M. Financial, economic, environmental and social determinants for ukrainian regions differentiation by the vulnerability level to COVID-19. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. Vol.3. No.34. P. 270-282.
- Kuzmenko O., Kashcha M., Shvindina H., Hakimova Y., Tagiyeva N., Shyian O. Healthcare financing and budgeting: the regional policy priorities in response to COVID-19. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2021. Vol.2. No 37. P. 310-324.
- Vasylieva, T., Kuzmenko, O., Rashid, M. N., Vojtovic, S., Kascha, M., Lyeonov, H. Innovations in government management of the healthcare system: forecasting of covid-19 consequences in social, investment and business development. Marketing and Management of Innovations. 2020. Vol. 4. P. 11-25.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Койбічук Віталія Василівна

2. Vitaliia Koibichuk

Кваліфікація: к. е. н., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3540-7922

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гур'янова Лідія Семенівна

2. Lidia Hurianova

Кваліфікація: д.е.н., доц., 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2009-1451

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Віталіна Олексіївна

2. Vitalina O. Babenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4816-4579

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пахненко Олена Михайлівна

2. Olena M. Pakhnenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4703-4078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пимоненко Тетяна Володимирівна

2. Tetiana Pimonenko

Кваліфікація: д.н, доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6442-3684

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чигрин Олена Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чигрин Олена Юріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна